

Asia: VN/2005/2020

Esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän uudistaminen

Lain soveltamisalan laajentaminen (1 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Lain tavoite (2 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Valtionosuuden tavoite (3 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Valtionosuuden saamisen edellytykset (4 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Valtionosuuden myöntäminen toistaiseksi tai määräajaksi (5§)

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Kaikkia valtionosuuksia tulisi tarkastella kolmen vuoden välein.

Valtionosuuden perusteeksi vahvistettavan henkilötyövuosien määrän määräytymisen perusteet (6 §)

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Järjestelmä on lähtökohtaisesti epätasa-arvoinen eri kokoisille toimijoille eikä ota huomioon taiteen vapaata kenttää siinä mittakaavassa kuin uudistuksen lähtötilanteessa oli tarkoitus.

Lakiesitys ei korjaa pienten toimijoiden kannalta keskeistä, rahoituksen määräytymiseen liittyvää epäkohtaa: Vakituisen henkilöstön keskipalkan määräytymisperusteet vinouttavat kokonaiskuvaa, koska pienen kiinteän henkilöstön varassa toimivien organisaatioiden on rahoituksellisesti käytännössä mahdotonta maksaa kilpailukykyisiä palkkoja johto-, markkinointi- ja muulle vakituiselle henkilöstölleen matalapalkkaisempien henkilöstöryhmien kokonaan puuttuessa.

Ehdotus 1: Vakituisen henkilöstön organisaatiokohtaisen keskipalkkakertoimen sijaan tulisi siirtyä käyttämään laskennallista toimialakohtaista keskipalkkakerrointa tai korottaa riittävästi pienten toimijoiden valtionosuusprosentteja.

Ehdotus 2: Henkilötyövuosilaskentaan liittyvän ohjeistuksen tulee olla selkeä ja yksiselitteinen. Lain voimaan astuessa sekä lain piiriin uutena tuleville laskentaan tulee tarvittaessa saada ohjausta.

Korotetun valtionosuusprosentin määräytymisen perusteet (6 §)

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Kulttuuripoliittinen syy: Esittävän taiteen eri taiteenlajien kulu- ja tuotantorakenne on niin moninainen, että esimerkiksi tanssin kohdalla on poikkeuksetta sovellettava htv:n määräytymistä 60% mukaan.

Lakiehdotuksen perusteluissa (s. 24) esitetty korotettujen henkilötyövuosien määrä 120 on alimitoitettu: niiden avulla ei voida kattaa nykyisiä harkinnanvaraisia tukia eikä edistää niitä kulttuuripoliittisia päämääriä, joihin korotuksella pyritään. Olisi tärkeää kuvata, miten 'huomattava osuus toiminnasta' määritellään.

Svenska Teatern ja Tampereen Työväen Teatteri –nimisten teattereiden rahoitusasema (6§)**Valitse sopivin**

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Määräajoin laadittava toimintayksikön rahoitusta koskeva suunnitelma (7 §)**Valitse sopivin**

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Hakeminen valtionosuuden piiriin (8 §)**Valitse sopivin**

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Valtionosuusjärjestelmässä määrärahat henkilötyövuosien kokonaismäärään ja valtionosuudeltaan korotettujen henkilötyövuosien määrään tulee olla riittävällä tasolla, jotta valtionosuuden piiriin voi ottaa lisää toimijoita. Henkilötyövuosien kokonaismäärää on tarkasteltava ja tarvittaessa lisättävä kolmen vuoden välein alan toimintaedellytysten turvaamiseksi. Rahoitusjärjestelmän toimivuuden

sekä toimialan kehittymisen kannalta on erityisen tärkeää, että vapaan kentän rahoitusta lisätään jatkossa.

Taiteen edistämiskeskukselta lausuntojen pyytäminen lisää Taiken ja OKM:n vuorovaikutusta ja samalla järjestelmien välistä dialogia. Lausuntojen laatimista varten Taikeen tulee varata asianmukainen osaaminen ja resurssi. Vapaan kentän näkökulmasta on ensiarvoisen tärkeää, että kriteerit, lausunnon sisältö ja arviointi on avointa, toimijoiden saatavilla ja ymmärrettävää. Taiteen edistämiskeskuksessa on oltava riittävästi osaamista ja resurssia auttaa toimijoita ymmärtämään, miten Taiteen edistämiskeskuksen harkinnanvaraisen tuen piiristä siirtyminen vos-järjestelmään ja sen rahoitusmekanismiin vaikuttaa toimijan talouteen ja toimintaan pitkällä aikavälillä ja toisin päin. On ensiarvoisen tärkeää kokonaisuutta tarkasteltaessa ottaa huomioon taiteenalakohtaiset erot ja taiteenalakohtainen ammattikentän rakenteen kehittyminen. Toisille toimijoille harkinnanvaraiset toiminta-avustukset sopivat toimintamallin ja tuotantoalustan rakentumisen vuoksi paremmin. Taiken ja OKM:n kokonaisuutta on jatkossa kehitettävä kokonaisjärjestelmäksi, joka palvelee erilaisia toimijoita, rahoitus- ja toimintamallista riippumatta.

Uudistuksen yhteydessä ei löydetty yhteneväistä keinoa tarkastella rahoitusta, eikä päästy eroon vos-järjestelmän hankalimmasta tekijästä, joka on henkilötyövuosilaskenta. Tulevaisuuden toimintamallit eivät perustu htv-laskennalle. Koska VOS-rahoitus perustuu jatkossakin htv-laskentaan, on selvää, että järjestelmää, johon kuuluu OKM ja Taike on tarkasteltava kokonaisuutena. OKM:n ja Taiken keskinäinen vuorovaikutus ja roolit sekä yhteinen viestintä järjestelmän kokonaistoiminnasta auttaisi kenttää selkiyttämään ja ymmärtämään rahoitusjärjestelmää, eri rahoituslähteiden kriteerejä ja arviointiperiaatteita.

Määräajoin tehtävä valtionosuuden edellytysten täyttymisen arviointi (8 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Valtionosuusprosentit 37 ja 60 (rahoituslaki 22 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Esittävien taiteiden yksikköhinnat (rahoituslaki 35 §)

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Hautala Mari
Keski-Suomen Tanssin Keskus ry